

ti climatis/transit pes posterior Elices: Coxe bootis/ Corona, z sinistra cora Anguiferi. Per sine quart
ti climatis/trāst eadē coxa anguiferi sumitas fidicule, et ala sinistra Idoloris. Per pncipiū quiti clima:
ti/transit eadē. Per mediū quinti climatis/trāst pectus Idoloris/ et caput meduse. Per sine quinti clima:
tis/transit hastile Bootis: extremitas ale sinistre Ligni/ sinistrū brachiū persei/ z dexter humerus au:
rige. Per pncipiū sexti climatis/trāst eadē. Per mediū sexti climatis/trāst humer⁹ sinister Arctophi:
laci/ et crus persei dextrū/ z capra Erichthony. Per sinem sexti climatis/trāst caput arcturi: genu iun:
strum Engonasis/ et latus sinistrum persei. Per pncipiū septimi climatis/transseunt eadē. Per mediū
septimi climatis/trāst extremitas hastilis bootis: extremitas clauē Engonasis/ cauda Idoloris/ et genu
dextrū persei. Per sinem septimi climatis/transit pes dexter Ligni/ humerus sinister persei/ z humerus
dexter Ophiuchi. Per circulū boreum/trāst caput parrhasiē vifē: vicina polo/ est extremitas caude Ly:
nosurē. Sed de hys tanta dicta sint abunde.

Astronomici introductorij de sphaera tertij finis.

Quartus liber, de circulis et motibus planetarum: et de causis eclipsiū solis et lunet et primo, de circulis et motibus planetarum.

Lap. primum.

III liber

Aux

Notandū, q̄ sol habet vnicū circulū, p̄ quē mouet in superficie lineę eclip̄ticę; z est
eccētricus. Eccētricus quidē circulus dicit̄, nō oīs circul⁹; sed solū talis, qui di:
uidens terrā i duas partes equales; nō habet centrū suū cū cētro terre, sed extra.
P̄ctus in eccētrico, q̄ maxime accedit ad firmamentū; appellat̄ aux, qd̄ it̄p̄t̄at̄ eleua:
tio: P̄ctus vero oppositus, qui maxime remotiois est a firmamēto; dicit̄ oppositū au:
gis. Solis autē, ab occidēte in orientē, duo sunt motus; quoz vnus est ei p̄p̄ius i cir:
culo suo eccētrico, quo mouet̄ i omni die ac nocte, 60. minutis fere. Alius vero tardior est
motus sphaere ipsius supra polos axis circuli signoz; et est eqlis motui sphaere stellarum
fixarū, s. in 100. ānis gradu vno. Ex his itaq; duobus motibus colligit̄, cursus eius i cir:
culo signoz, ab occidēte i orientē; per quē abscondit̄ circulū signoz in 365 diebus; et q̄rta
vnius diei fere p̄ter rem modicā, quē nullius est sensibilitatis. Quilibet autē planeta tres
habet circulos, p̄ter solē; scilz equantē, deferentē, et epicyclū. Equās quidē lunę, est cir:
culus cōcētricus cū terra; et est i superficie eclip̄ticę. Eius vero deferēs, est circulus eccētri:
cus; nec est in superficie eclip̄ticę; imo vna eius medietas declinat̄ versus septētrionē, alte:
ra versus austrū; et intersecat̄ deferēs equantē in duobus locis. Et figura intersectionis
appellat̄ draco: quoniā lata est in medio; et angustior versus finē. Intersectio igit̄ illap̄
quā mouet̄ luna ab austro in aquilonē; appellat̄ caput draconis. Reliqua vero interse:
ctio, per quā mouet̄ a septētrione in austrū; dicitur cauda draconis. Deferētis quidē, et
equātes, cuiuslibet planetę sūt equales. Et est sciendū, q̄ tam deferēs q̄ equās naturā
Iouis/ martis/ veneris/ z mercurij/ sunt eccētrici; et extra superficie eclip̄ticę; et tamē illi duo
sunt in eadē superficie. Quilibet etiam planeta, p̄ter solem, habet epicyclū. Et est epicy:
clus, circulus paruus, per cuius circumferentiā defertur corpus planetę; et centrū epi:
cycli semp̄ defert̄ in circumferentiā deferentis.

* Figure t̄icu:
lus interior/ sec:
cētricus sol.
P̄ctū i dia:
metromedia
sup̄/ centrū
eccētrici.

Qd̄ circuli cōcētrici
sūt eccentrici.

Punctū sub:
millis in ea:
dem diame:
tro/ centrum
mundi.

Punctū sum:
mū i diame:
tro z circūse:
ctā eccētri:
ci/ absis sum:
ma solis.

A circ. sol. eccētricus

Aux
Absis summa z ima e:
cētrici solis.

Dux motus solis

Punctū imū
centrū solis in superficie eclip̄ticę describit̄, et is circulus semp̄ est pars sup:
eadē diame:
tro z eccētri:
ci circūferen:
tia/ absis ima
oppositum⁹
augis solis.
Circul⁹ exte:
rior/ circul⁹
cōcētricus.

Circulus cōcētricus est qui terrā in duo equa partiri intellectus; centrū suū idē cū centro terre ha:
bet. centrū terre/ centrū mundi intelligimus. Circulus eccentricus, est qui terrā in duo equa partē ec:
trū suū cū centro terre nō habet; sed extra. Et intelligit̄ talis circulus esse superficies plana, cuius circū:
ferentia in celo est, et eius planicies ab illa circūferentia deorsum tendens/ omiā subiecta secat̄ corpora,
haud secus q̄ si lignē a pilā per mediū secari intelligas/ sector erit circulus. imo vero, si media discōtinuari
singas; cōtinuis duobus circulis planis hinc atq; hinc disincta intelligas. Hoc pacto cōcētricos/ eccē:
tricosq; auctoris circulos/ intelligere oportet. Superficies eclip̄ticę/ plana esse intelligit̄; z eadē esse superficies
et centrū est centrū mūdij/ z de eclip̄tica octauę sphaere dicta intelligas. et
cū absis summa eclip̄ticę superficies ab octauo celesti globo quasi mundi sector.

Circulus eccētricus solis est cui⁹ circūferentiā p̄pria deferētis reuolūtōe
centrū solis in superficie eclip̄ticę describit̄, et is circulus semp̄ est pars sup:
eadē diame:
tro z eccētri:
ci circūferen:
tia/ absis ima
oppositum⁹
augis solis.
Circul⁹ exte:
rior/ circul⁹
cōcētricus.

o

auctorior opinio, Ptolomei auctoritate freti; eccētricus solis circulus ad motū octauī circuli i cētū ānis vnū gradū cōficir, sed nōdū videt̄, vt iā dictū est, i factis suo tēpore exploratū habuisse motū accessiōis recessiōisq; octauī circuli ex descriptiōe puorū circuloꝝ a duob; pūctis eclipticę octauę spherę q̄ dicit̄ capit a arietis et libꝛę) circa caput arietis et libꝛę eclipticę nonę spherę, sed id āplius demonstrare i theoriciis oportunior videt̄ relictus esse locus. Circulus deferēs centrū cuiuscūq; planete sup̄ficies plana eccētra vt eccētricus solis itelligit̄. C̄ Circulus eccētricus lunę est circulus eccētricus scilicet circūferētiā pp̄rio motu deferētis epicyclū lunę; centrū epicycli lunę describere itelligit̄, et intersecat̄ is circulus eccentricū solis in pūctis oppositis, declinatq; eius vna medietas ad arcum, et altera ad notum.

6 C̄ Epicyclus lunę est spherula in sp̄situdine orbis lunę circa pp̄riū centrū semp̄ in eccentrici circūse-
rentia locatū cōtinuē reuoluta. Sed a puncto ex parte oriētis vsus occidētis punctū hęc cōtinua epicy-
cli reuolutio facta itelligit̄: et epicyclo est corp; lunę fixū, ferturq; ad epicycli motū. Quo fit vt luna duas
causas habeat, cur sit interdū vicinior, interdū vero a terra semotior. Vna est, cū fuerit i una abūde circū-
li eccētrici: altera, cū fuerit i ista pte sui epicycli ad motū qdē et eccētrici deferētis/et epicycli. Et si et in
imo epicycli et una abūde eccētrici ferret̄; terris nunq; esse posset vicinior, si autē in vtriusq; summo, nūq;
semotior, alias autē vbiq; aut vicinior aut semotior esse potest.

7 C̄ Equas lunę est circūl; p̄ccētricus i sup̄ficie eclipticę situs/ eccētrico lunę eq̄lis, vnde fit, vt equas lunę
sit pars circuli eccētrici solis; sup̄ficies cētū mouet̄ regularit̄ cētū epicycli. Est enī cuiuslibet equatis
officiū; vt sup̄ ei; cētū regularit̄ moueat̄ cētū epicycli, et eccētrici lunę et eius equas i duobus oppositis
pūctis sese intersecat̄; ita, vt vna eccētrici lunę medietas ad poli boreū/ et altera ad austrum declinet.

8 C̄ Draco lunę est figura intersectionis eccentrici et equantis lunę. Caput draco-
nis lunę, est alter punctoꝝ intersectionis eccentrici et equantis lunę; in quo dū fuerit luna, ab eodē meat̄ i austrū. C̄ Et notat auctor, quē
rit luna ab eodē tēdit̄ i septētrionē: Cauda draconis lunę est alter pūctorū inter-
sectionū; in quo dū fuerit luna, ab eodē meat̄ i austrū. C̄ Et notat auctor, quē
bet planetarū (sole excepto) circūl; eccētrici/epicycli/ et equatē habere, sicut autē
neq; epicyclo neq; equatē opus esse. Et facile eccētrici et epicycli/ et equatē ex his que
modo dicta sunt diffinitiones elicias, equantis autē norma ex theoriciis querēda
est. Epicycli tamē superiorū vario q̄ lunaris epicyclus modo cōnertitur. Hinc fit,
vt luna sui epicycli fastigiū tenēs i zodiaco tarda videat̄: in imo vero celeriuscu-
la, ceteri autē planetarū epicycli habentū cōtra: et q̄ auctor addit, q̄ tam defer-
rens q̄ equans Saturni/ Jouis/ Martis/ Veneris/ et Mercurij sint eccentrici et
extra sup̄ficiē eclipticę, at tamē singuli quorū illorū duo sunt in eadē sup̄ficie: hoc asserit aliphagan;
sed hęc pro nostre introductionis officio, nunc sufficere vident̄, que enī exactiora requirerent̄ ex theoriciis
altius reperēda essent: neq; profecto circulos concētricos/ eccētricosq; ponere sufficeret; sed et orbis p̄ccē-
tricos eccētricosq; adinuicē attiguos; quē admodū Purbatiana docet̄ theorica. Inuabunt tamen, que
hic aducta sunt, ad eorum faciliē intelligentiā capescendam.

De statione/directione/et retrogradatione. Cap. secundum.

1 C̄ Stigitur due linee ducant̄ a cētro terre; ita q̄ includat̄ epicyclū alicuius planete; vna ex
parte oriētis; reliqua ex parte occidētis; pūctus cōtactus ex pte oriētis dicit̄ statio p̄ia;
punctus vero cōtactus ex pte occidētis dicit̄ statio sc̄da, et quādo planeta est i alterutra
illaz stationū; dicit̄ stationari;. Arcus vero epicycli superior; inter duas stationes interceptus;
dicit̄ directio, et quādo planeta est i illo, tūc dicit̄ direct;. Arcus vero epicycli inferior;
inter duas stationes interceptus; dicit̄ retrogradatio,
et planeta ibi existēs; dicit̄ retrogradus. Lunę autē
nō assignat̄ statio directio vel retrogradatio. Cū
nō dicit̄ luna stationari;/directa;/vel retrograda, p̄-
pter velocitatē motus eius in epicyclo.

9 C̄ Statio prima est pūctus epicycli ex pte oriētis sumptus i
cōtactu lineę a cētro terre p̄ circūferentiā eccētrici eductę
epicycli circūferentiā cōtingētis: i quo dū fuerit planeta stare
videt̄. C̄ Statio sc̄da, est punct; epicycli ex pte occidētis su-
ptus i cōtactu lineę a cētro terre p̄ eccētrici circūferentiā
eductę et epicycli circūferentiā cōtingētis: in quo dū fuerit
planeta stare videt̄, et due ille lineę a cētro terre vtrinq;
orientē occidentēq; versus electę claudunt̄ epicyclum.

10 C̄ Planeta stationarius dicit̄, cum i alterutra illoꝝ punctoꝝ
rum fuerit: quod stare sub signifero videatur.

11 C̄ Punctus directiōis, q̄ et directio; est pūctus epicycli i sū-
mo epicycli ab vtraq; statioe eq̄ distās: i quo dū fuerit plane-
ta sub signifero veloci; moueri videt̄. C̄ Punct; retrogra-
dationis, q̄ et retrogradatio dicit̄; est punct; in imo epicycli ab vtroq; punctoꝝ stationū eq̄ distās: quē cū
planeta sui epicycli motu assequit̄ sub signifero circulus retro, p̄perare p̄uertitq; videt̄: et ad signū a quo iā
egressa est mutato recte incessionis motu repropereare, et hęc duo pūcta clare per lineā a cētro terre p̄r

Cir: lunę eccentricę

Notula alba
intra circūl; Epicycli lunę
submissior; cētū
trū mundi.

Notula su-
pior cētū ec-
cētrici defer-
rentis lunę.
Ab circūl; su-
pior deferēs
eccētrici; lunę
Ab punct; i se-
ctiōis/caput
draconis lunę.

Equas lunę

Draco lunę, caput
cauda eiꝝ

Ab circūl; su-
pior deferēs
eccētrici; lunę
Ab punct; i se-
ctiōis/caput
draconis lunę.
B intersecōis
nis punctus/
cauda draco-
nis lunę.

A punct; ori-
entis.

B cētū mundi.

C punct; oc-
cidentis.

D p̄ia statio,
et planeta in
ea stationari;.

E directio: et
planeta dire-
ctus.

F sc̄da statio,
et planeta in
ea stationari;.

G punct; et no-
tula nigra b
i retrograda-
tione, et plane-
ta retro-
gradus.

H de eccētris
cuius deferēs
epicyclum.

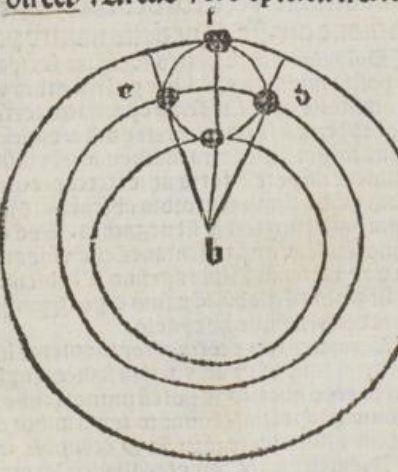
I de spheru-
la tota, epicy-
clus.

K Notule nre
gre in sūmo:
imo et lateri-
bus epicycli
planeta p̄ter
solem aut lu-
nā q̄cunq;.

Prima
Statio
Secunda

Planeta stationari;

Directionis
retrogradatio

centrum epicicli educta recipiunt. Nam sumus illius linee in circūferētia epicicli cōtactionis pūctus directio; imus vero retrogradatio est, suntq; hi tanq; due ipsius epicicli absides.

Arcus directiois, q; et directio etia ab auctore dicitur: est arcus epicicli superior inter duas stationes interceptus. Arcus vero retrogradatiois, q; et retrogradatio, est arcus epicicli inferior inter duas stationes interceptus. homonyma ergo directio et retrogradatio.

Planeta directus dicitur: cū in directiois pūcto fuerit. Retrogradus vero: dū fuerit i retrogradatiois pūcto. Quo fit, vt epiciclus lunę stationes eiusdē directiois et retrogradatiois nō habeat. Nam suo hoc pacto, duabus lineis vtrinq; cōcluso interceptoq; epiciclo, non idcirco si luna in alterutro illoꝝ punctoꝝ fuerit sub signifero stare videat, quasi sui motus oblita: et si in apice/summoꝝ sui epicicli pūcto fuerit; nō idcirco sub signifero motū citare ac accelerare videbitur: quini moꝝ prius legniscula videt, is ergo summus sui epicicli vertex directiois nō erit. Itē, et si imū sui epicicli pūctū teneat; nō ideo i signū a quo iā exiit via zodiaci qua exerat retro pperabit, vtz q̄ si negociū aliquod vigeat recto pcessiois calle pcedere adfessinat; et signū qd̄ iā exiit velocius fugit: nō ergo is pūctus retrogradatiois erit. Bono iure tamē dicitur, luna et velox cursu atq; tarda: velox qd̄ pceptis, cū in imo sui epicicli fuerit; tarda vero, cū fuerit in sumo, opposito quoq; alii planete modo.

directionis
Retrogradatiois
Arcus
Planeta directus
retrogradus

De eclipſi solis et lune. Cap. tertium.

Cū autē sol sit maior terra, necesse est, q; medietas spherę terrę admin^a sole semp illu-
minet; et umbra terrę extēsa in aere tornatilis minuat in rotūditate, donec deficiat in su-
p̄ficie circuli et signoz, i separabilis a nadir solis. Est autē nadir solis, punctus directe op-
positus soli i firmamēto. Unde, cū in plenilunio luna fuerit i capite vel i cauda draconis
sub nadir solis; tunc terra interponetur soli et lune. Unde, cū luna lumen non habeat nisi a
sole; in rei veritate deficiat a lumine. Et est eclipſis generalis in omni terra; si fuerit in ca-
pite vel i cauda draconis directe. Particularis vero eclipſis, si fuerit ppe vel ifra metas
definitas eclipſis. Et semp i plenilunio, vtz circa cōtingit eclipſis. Unde, cū in q̄libet op-
positione, hoc est, i plenilunio, nō sit luna in capite vel cauda draconis, nec supposita nadir
solis; nō est necesse i q̄libet plenilunio pati eclipſim, vt ptz i p̄sentī figura q̄ subseq̄. Cū
autē fuerit luna i capite vel cauda draconis, vtz ppe metas supradictas; et i cōiūctioe cū
sole; tūc corpus lunę interponet iter aspectū nostrū et corpus solare. Unde obūbrabit no-
bis claritatē solis; et ita sol patiet eclipſim, nō q; deficiat lumine, sed deficiat nobis, ppter
interpositionē lunę iter aspectū nostrū et solē. Ex his patet, q; nō semp est eclipſis solis i
cōiūctioe siue i nouilunio. **N**otandū etiā, q; quādo est eclipſis lunę, est eclipſis in oī
terra; sed quādo est eclipſis solis, nequaquā. imo in vno climare est eclipſis solis, et in alio
nō; quod cōtingit propter diuersitatē aspectus in diuersis climatibus. Unde Virgilius
elegantissime naturas vtriusq; eclipſis sub cōpendio tenigit, dicens.

Defectus lunę varios, solisq; labores.
Ex p̄dictis patet, q; cū eclipſis solis esset in passione dñi, et eadē passio esset in plenilunio, illa eclipſis solis nō fuit naturalis, imo miraculosa cōtraria naturę: q; eclipſis solis in nouilunio vel circa debet cōtingere: propter qd̄ legit, Dionysiu ariopagitā in eadem passione dixisse, Aut deus naturę patitur, aut tota mundi machina dissoluitur.

Sol maior terra scētes sexages perhibet. Nadir, vocat pūctū pūcto vbi libet oppositū. Pūcta
opposita intelligunt, q; lineę p cētrū orbis vtrinq; ad eius circūferentiā eiectę sunt extrema. Pūctum
centro solis oppositū semp opacitatis terrę umbra comitat; vbi scz conus eius attingit. si verū est conū
vmbre terrę a superficie terrę distare, quātū est semidiameter tē ducētes septuages sexies supra. 276.
Lunā minozē esse terra, mathematici volūt. Et hac quoq; de causa, solē omnino terris luna suo interuētū
adimere nō potest. terra autē intercepta oīno solis radios: lunę sufficit adimere, vt luna extincte faci/ exti-
ctoꝝ globo similis, sui orbis obscuritate mortalibus nōnūq; terrificos mētiat metus, quasi lucis benefi-
cium posterius terris sit negatura. Sed quia superius acceptū est, solem maiorē esse terrā, et lunā esse
minozē: idcirco nō dissentaneū esse videatur, hoc in loco planetarū et stellarū magnitudines discutere, in
qua re faciendā Alhphraganus Thebicusq; hac hypothesi vsi videntur, vt quę pportio cubi ad cubū sit,
ea sit globi ad globū. Ex suis ergo hypothesibus planetarū, et stellarū, cubicas magnitudines ad cubum
terrę discernemus, hoc pacto.

Nadir qd.

Magnitudines cubice plāctay
ad diametri terrę cubi sup̄te

Diameter terrę cōtinēt ter diametrū lunę et duas eius quitas, estq; proportio diametri terrę ad dia-
metrum lunę vt 17 ad 5: tripla scilicet sup̄bpartitēs quitas. **C**ubus 17 est 49 13, et cubus 5 est 125 sub-
ducto ergo quoties id potest i minori cubo, qui est lunę, a maiorē, qui est cubus terrę, cognoscitur cubi ad
cubum proportio, et quanto terra maior est luna, est ergo terra tricesies nouies maior luna, insup̄ pau-
lo plus eius triente, cōtinēs 39 et centenarū vicesimarū quintarum. 38

Diameter terrę p̄tinēt diametrū Mercurii vices octies, estq; proportio diametri terrę ad diametrū
mercurii, vt 56 ad 2: vigecupla octupla. **C**ubus mercurii 8: cubus terrę 1756162 p̄tinēt ergo terra mer-
curium vices semel milies nōgies quinquages et bis. 21952.

14
15

C Diameter terre continet diametru Veneris et eius vna tertia. estq; pportio diametri ad diametru vt 10 ad 3: tripla sesquialtera. **C** Cubus Veneris 27, cubus terre 1000. continet ergo terra venerē tri cesies septies et vnus illarum partiu vna vicesima septima pars terre. 37
C Diameter solis continet diametru terre quicquies et semisse. estq; pportio vt 11 ad 2: quinquela sesquialtera.
C Cubus solis 1331, cubus terre 8. maior est ergo sol q; terra centies sexagiessexies in super tres octa uas partiu terre continens, que est pars semisse minor et tridente maior. 166 et octauarum 3

C Diameter Martis continet diametru terre semel et sexta eius. estq; pportio vt 7 ad 6: sesquialtera.
C Cubus Martis 343. cubus terre 216. continetq; mars terrā semel et dimidiu et decimā tertia ferme.
C Diameter Iouis continet diametru terre quater et dimidiu et vna decimā sexta. estq; pportio vt 73 ad 16 qu adrupla supnonupties decimasextas. **C** Cubus Iouis 389017, cubus terre 4096, continet itaq; Iouia crassitudo crassitudinē terre nonagiesquiquies: deest paulominus vna quadragesima. 55
C Diameter Saturni continet diametru terre quater et dimidiu. estq; pportio diametri ad diametru vt 18 ad 4: quadrupla sesquialtera. **C** Cubus saturni 5832, cubus terre 64, saturnus ergo continet terrā nona gies semel et vnam octauam. 91

C Diameter stellaru prime magnitudinis continet diametru terre quater et eius dodrantē. estq; ppor tio diametri ad diametru vt 19 ad 4 quadrupla supertripatiens quartas.
C Cubus stellarum prime magnitudinis 6859, cubus terre 64. continet ergo crassitudo stelle pme ma gnitudinis crassitudinē terre cetiessepties et ferme sextam vnus. 107

C Diameter stellaru secunde magnitudinis continet diametru terre quater et vigintinouē sexagesimas. estq; pportio diametri ad diametru vt 269 ad 60. **C** Cubus stellaru secunde magnitudinis 19465109, cubus terre 216009, continetq; stella secunde magnitudinis terrā nonagies pauloplus vna octaua. 90

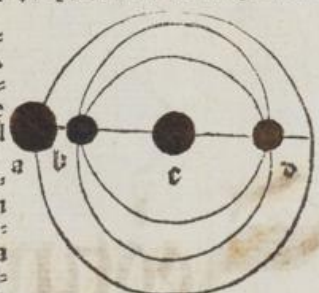
C Diameter stellaru tertie magnitudinis continet diametru terre quater et vna octaua. estq; pportio vt 33 ad 8 quadrupla sesquialtera. **C** Cubus stellaru tertie magnitudinis 35937. **C** Cubus terre 512; con tinet ergo crassitudo stelle tertie magnitudinis crassitudinē terre septuagies et ferme vna quinta. 70

C Diameter stellaru quarte magnitudinis continet diametru terre ter et decē decimas tertias fere. estq; pportio diametri ad diametru vt 49 ad 13 tripla superdecupertiens decimas tertias.
C Cubus stellarum quarte magnitudinis 117649, cubus terre 2197. continet ergo crassitudo stelle quarte magnitudinis crassitudem terre quinquagesquater. 54

C Diameter stellaru quite magnitudinis continet diametru terre ter et fere quattuor quidecimas. estq; pportio diametri ad diametru vt 49 ad 15: tripla superquadrupleties decimas quitas. **C** Cubus stellaru quite magnitu dinis 117649, cubus terre 3375. continetq; stella quite magnitudinis terrā trigies quiquies. 35

C Diameter stellaru sexte magnitudinis continet diametru terre bis et dimidiu et fere tres tricesimas secun das. estq; pportio diametri ad diametru vt 83 ad 32. **C** Cubus stellarum sexte magnitudinis 571787. **C** Cubus terre 32768. continetq; stella sexte magnitudinis terrā decies octies 18. **C** Illi magni tudinis stelle (auctore Alphragano) minime sunt que obtutibus sese ingerat humanis. Sed de his abū de: nunc ad deliquia determinationem reuocemus.

Eclipsis lune

A sol: paties deliquim.
 B luna: iter solē et aspe ctus nostros
 C terra.
 D luna: deli qui paties.

Eclipsis lune quam et lune deliquium defectuq; nuncupamus; est de fectus luminis in luna; inter solem lunāq; interuentu pueniens. et cotingit semper in plenilunio; sol et luna sub ecliptica in punctis op positis seruntur; vt vnū cum capite, alterū vero cum cauda draconis lune vel prope. **E**t si centrū lune in oppositione eius ad solem in capite vel cauda draconis fuerit; omnimodo lumine priuata deficit; et vniuersale deliquium dicitur. **S**i vero iuxta fuerit infra limites metasq; eclipsi de signatas; pars eius nunc maior nunc minor tetras patietur tenebras; non tamen vbiq; gentium id patietur. diciturq; idcirco non ab re particula ris eclipsis. **E**t quia luna non in omni oppositione ad solem (que mēsurā existit) est in capite aut cauda; aut intantula ad illa puncta vicināque de fectui debita sit; idcirco non statim et mensuri; (hoc est determinati et singulo quoq; mense) lunares defectus.

Eclipsis solis.

Eclipsis solis que et eius deliquium nominatur; est luminis solaris a nostro aspectu substractio ob corporis lune; solis inter illustre iubar; nostrorq; obtutus interuentu proueniens. neq; vbius gentium id patitur sol; verū dūtaxat apud eos inter quoru obtutus et solem luna intercepta; solis radios adimit interceptiq; ne ab eis percipi valeant; qui idem credunt partē solis tenebricosam esse; decepti quidē; q; lune corpus opacum interceptum percipiant. Non enim sol suo vnq; capite; spoliaturq; lumine; nisi q; tum memorie proditum est sub Tiberio Cesare semel in oppositione ad lunā; qui in horrendas versus tene bras; pariter et luna; terrifica mortalibus sese prebuerūt spectacula. visus tūc est sol pullo colore obscu ratus; suū auctorem lugere; qui tū hierosolymis fragilis; caduce mortalitq; vite patiebat deliquiū; quo nos omnes imortali indeficienteq; vite lumine donaret. **Q**uod diuus Dionysius Ariopagita philoso phus; in liberalibus disciplinis tū nō ignobiliter eruditus; Athenis percipiens; multa religionis pietate viso portento territus exclamat; aut deus nature patitur; aut mundi machina dissoluitur.

De tenebris solis i passioe dmi

Et q; nūc de diuo Dionysio sermo incidit: is a paulo Athenis ad vnitatis lumē conuersus; paulū et hie rotheū diuos pceptores habuit; factus diuinus Theologus; diuinisq; illuatiōibus frequē illustrat; theo logiā scriptā reliquit. **A**d gallos missus est apus religionis pietatē sua morte pbauit; sup naturā in eius obitu visis ostēdit; et vite pous puerfatiōe scilicet facile ei recepta ē scitias. **E**t cineres solēne bustū argētū; s loco suo noīe nūc insignitū; a studio piessē tepetregie galloz pfonē. hac q; deere galloz

Qua occasioe b. dyonisy reliq; depositus fuerit. ano. 1494.

Libec

reges cū expeditionē ad alienas prouintias suscipiūt, magna cum reuerentia sanctissimas reliquias de-
poni iubēt, qđ Carolus octauus christianissimo regni sceptro insignitū, auitē religionis memorū factū
uit; anno christianę salutis 1494, cum expeditionem aduersus parthenopē preclarā Campanię ciuita-
tem, quā nūc Neapolim dicunt, parasset, tunc ferre cum militarib⁹ copys citeriores Tuscię fines at-
tigerat, cum quinto idus nouembrijs eodem anno sanctissimum corpus depositum est, vna cū veneran-
dis diuorum Rustici et Eleuterij corporibus: quę centum et 10 annis vel supra, in cripta absconsa non
uisaq; latuerāt: Almq; parisiēsis academię electissimi quiq; rector, theologi, iurisperiti, medicij, hato-
num capitū philosophicū suorum studiorum insignibus, reuenter assuerunt, magnifici quoq; status
et vrbis et ciuitatis, tum ecclesiastici, tum ciuiles, tantuq; omni ex parte afflucit populū, vt vix locus
capere sufficeret; et nos inter turbam prelli humiliter ad oscula venim⁹. Nec adtecimus, qđ talia nostris
seculis contigisse nō gaudere non possum⁹; quę vel rarissimis obtingere solent temporibus. Ergo sã-
ctis eius suffragiis nos reliquaq; nostram vitam committamus, qui nunc,
Laudidus insuetum miratur limen olympi;
Sub pedibusq; videt nubes et sydera:

Et hic pro instituta astronomica introductione metam / finemq; constituamus.

Astronomici de sphaera et eius introductorie cōmentationis finis.

Sequitur Boneti de Latis Ju-
dei, de anulo astronomico.